

Nauczyciele i powrót do szkół w czasie pandemii

Raport nr 20 z badania przeprowadzonego na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego podczas epidemii COVID-19 w 2020 r.

BADANIE

Nauczyciele w sytuacji powrotu do szkół w czasie pandemii COVID-19. Raport z badań przeprowadzonych od 10 września do 10 października 2020 roku.

CEL

Celem badania było poznanie sytuacji nauczycieli pracujących w przedszkolach i szkołach różnego typu w początkowym okresie roku szkolnego 2020/21, tj. podczas powrotu do pracy stacjonarnej w placówkach edukacyjnych w czasie trwania pandemii, po okresie pracy zdalnej w poprzednim roku szkolnym.

METODA

Badanie przeprowadzono online, wykorzystując ankietę opracowaną na jego potrzeby oraz zestaw kwestionariuszy. Uczestnikami było 1455 nauczycieli pracujących z dziećmi lub młodzieżą w placówkach oświatowych różnego typu. Główne pytania badawcze dotyczyły obaw nauczycieli związanych z pracą stacjonarną w czasie pandemii, oceny przygotowania placówek oraz własnego przygotowania do pracy w tych szczególnych warunkach, największych potrzeb placówek edukacyjnych, współpracy z rodzicami, otrzymywanego wsparcia społecznego oraz kondycji psychicznej (nasilenia symptomów lęku i depresji).

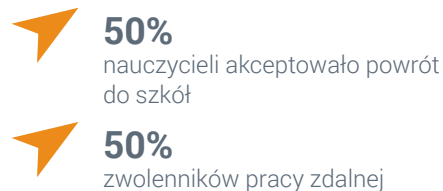
**1455 nauczycieli
i nauczycielek**

praca
z dziećmi
w różnym
wieku

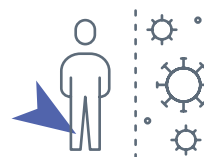
placówki
różnej
wielkości

WYNIKI

Okolo 50% badanych nauczycieli akceptowało decyzję o powrocie do nauczania stacjonarnego na początku roku szkolnego 2020/21, oczekując jednocześnie odpowiednich procedur i środków zmniejszających ryzyko zakażenia. Pozostali byli zwolennikami pracy zdalnej, łączenia obu form pracy lub uważali, że decyzję należy pozostawić placówkom i rodzicom.

Nauczyciele wyrażali wiele obaw związanych z powrotem do pracy stacjonarnej. Dotyczyły one głównie ich zdrowia, ryzyka zakażenia najbliższych oraz zagrożenia dla zdrowia uczniów i ich rodzin.

Ocena przygotowania placówek była bardzo zróżnicowana (ok. 17% badanych oceniało je bardzo nisko, a ok. 14% uznało, że placówka jest w pełni przygotowana do pracy stacjonarnej). Badani czuli się natomiast w większości co najmniej dobrze przygotowani do prowadzenia nauczania zdalnego.

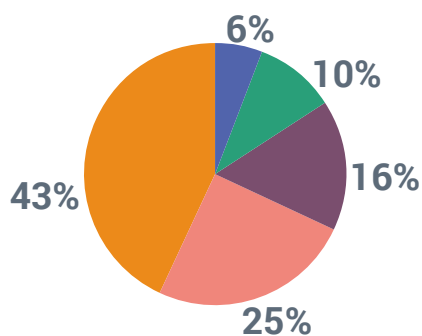

Nauczyciele zwracali uwagę na brak zrozumienia przez wielu rodziców szczególnej sytuacji placówki w czasie pandemii oraz konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa sanitarnego. Raportowali również brak wsparcia ze strony odpowiednich władz i swoich przełożonych.

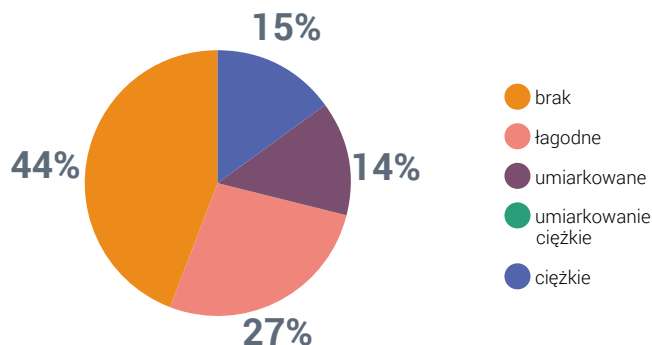

Ponad połowa badanych deklarowała odczuwanie symptomów depresji i lęku, przy czym u kilkunastu procent były one bardzo nasilone. Poziom wypalenia zawodowego oraz strategie regulacji emocji najsilniej wiązały się z nasileniem symptomów depresji i lęku, a zmienne związane z przebiegiem pandemii COVID-19 z poczuciem bezpieczeństwa nauczycieli.

Nasilenie symptomów depresji

Nasilenie symptomów lęku

- brak
- łagodne
- umiarkowane
- umiarkowanie ciężkie
- ciężkie

Wyniki projektu wskazują czynniki ryzyka oraz czynniki ochronne dla dobrostanu psychicznego nauczycieli w sytuacji pracy stacjonarnej w warunkach pandemii, a także obszary, w których wsparcie nauczycieli jest szczególnie pożądane.

Wspieranie nauczycieli w rozwijaniu swoich kompetencji w zakresie regulacji emocji, dostarczanie im rzetelnej wiedzy na temat zagrożeń związanych z koronawirusem w pracy z dziećmi, a także przeciwdziałanie wyczerpaniu emocjonalnemu, które wzrasta w sytuacji braku odpowiedniej wiedzy oraz wsparcia ze

strony przełożonych, to kluczowe kierunki zapobiegania wysokiemu poziomowi nasilenia symptomów depresji i lęku w tej grupie.

Czynnikiem ochronnym jest również odpowiednie przygotowanie placówek do pracy w warunkach reżimu sanitarnego, a także jednoznaczny przekaz dla rodziców, aby mieli świadomość zagrożeń zdrowotnych związanych z pobytem dzieci w placówkach edukacyjnych i współpracowali z nauczycielami w przestrzeganiu zasad zmniejszających ryzyko zdrowotne.

ZESPÓŁ

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ewa Pisula^a

Daniel Pankowski^a, Iwona Nowakowska^b, dr Anna Banasiak^c, Kinga Wytrychiewicz-Pankowska^a, Milena Markiewicz^a, Aleksandra Jórczak^a

a – Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski

b – Instytut Psychologii, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

c – Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

PRZECZYTAJ WIĘCEJ

Pisula, E., Pankowski, D., Nowakowska, I., Banasiak, A., Wytrychiewicz-Pankowska, K., Markiewicz, M., Jórczak, A. (2020). Nauczyciele w sytuacji powrotu do szkół w czasie pandemii SARS-CoV-2. Raport z badań przeprowadzonych od 10 września do 10 października 2020. Open Science Framework. DOI: 10.17605/OSF.IO/6ZNCE; <https://osf.io/6znce/>

Pisula, E., Pankowski, D., Wytrychiewicz-Pankowska, K., Nowakowska, I., Banasiak, A., Markiewicz, M., Jórczak-Kopeć, A. Predictors of emotional distress and sense of safety during the COVID-19 pandemic in Polish teachers after the reopening of schools. Złożony do czasopisma.

KONTAKT

prof. dr hab. Ewa Pisula

✉ ewa.pisula@psych.uw.edu.pl

**WYDZIAŁ PSYCHOLOGII
UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO**

✉ promocja@psych.uw.edu.pl

f [WydzialPsychologiiUW](https://www.facebook.com/WydzialPsychologiiUW)

🏠 psych.uw.edu.pl

**BIURO PRASOWE
UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO**

✉ media@uw.edu.pl

f [fanpageUW](https://www.facebook.com/fanpageUW)

🏠 uw.edu.pl

Więcej informacji na: covid.psych.uw.edu.pl

Wydział Psychologii
Uniwersytetu Warszawskiego

UNIwersYTET
WARSZAWSKI